מערכת השולחן הזה

FRONTPAGE

ASI ES!

השבועון הספרדי לאינדיפנדנטים

רח' גליקסון 8 תל-אביב. מען חסברקים: פולמפרס. ת. ד. 136, טלפון 26785.
המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.
דפוס ישראל בע"מ, ת"א טל. 23204.

עורך אחראי: אורי אבנרי
ראש המערכת: שלום כהן
עורכי-משנה: דוב איתן, ברוך נאדל, אורי סלע
עורך כית"ב: שי לביא
עורך תבנית: שימה פיכמן
הנתב הראשי: עמנואל שרף
צלם המערכת: יחזקאל וקיא

חברי המערכת:
יחיאל בשן, ניצה נבו, לילי נליליי, רותי ורד, בוזי זהבי, יוחנן ורבקה זרחי, אוסקר מאיבר, שבתאי לוי, משה לשם, אביבה סגל, עמוס קינן, סילבי קשת.

עיצוב המהדורה האנגלית:
דניאל שרון, דויד ספסון

הממונה על המהדורה הספרדית:
שלמה הרני

הצייר הראשי: שמואל ברתור
מנהל מבצעים: שלמה אדיר
עורך דפוס: אריה אריאל
מנהל מעבדה: דוד פחיים

אין המערכת אחראית עבור מאזן תמורות. מלבד מכתבים המתפרסמים תחת הכותרת "דו"ח לצרכן", "דו"ח למתברר", "דו"ח לנוסע" וכן המוכנות על-ידי הברי המערכת ונבדקות בדיקת המרור "דו"ח לבחרי" כולל מודעות בשעם מפלנות וארגונים ציבוריים אשר אין המערכת אחראית לתוכנן ולדעות המובעות בהן. המאיר משקפות בשום צורה שהיא את דעות המערכת

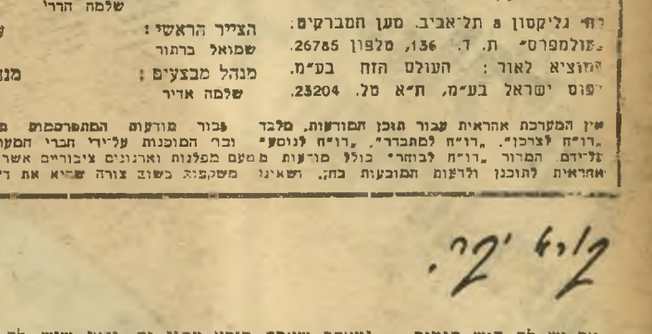

אם יש לך חוש הומור — ומאחר שאתה קורא עתון זה, ודאי שיש לך — תהנה מן הספור־הקצר המשעשע הזה.

לא מכבר סיפרתי לך שישראל הצטיינה בתחרות העולמית של הסיפור־הקצר, שנערכה על ידי הניו־יורק הירלד טריבון, ושנוהלה בארץ על־ידי העולם הזה. שני הסיפורים שזכו בתחרות העולם הזה — עת דודים מאת אברהם הס וזמדומים בירושלים מאת אורי קיסרי — זכו שניהם לפרסים בינלאומיים. הדבר צוין לשבח מיוחד במכתבו של מנהל התחרות, פאטריק תומפסון.

השבוע שוב קיבלתי מכתב מתומפסון. אולם הפעם היתה בו נימה מסוימת של תמהון. הוא כתב בליגלוג עדין: "...אבל ראש־הממשלה שלך בא עמנו במגע באמצעות השגרירות (הישראלית) בפארים הוא רצה להשיג את העתקי שני הסיפורים, לשם קריאה. סיפקנו לו את שני הסיפורים באנגלית, והפנינו את נספח־העתונות (הישראלי) אליך לקבלת הסיפורים בעברית..."

תומפסון, לא־הודי, לא יכול היה לדעת ששנאתו של משה שרת להעולם הזה כבר הגיעה לממדים כאלה, שהוא מעדיף לגייס את הציגויות הדיפלומטיות של ישראל בחוץ־לארץ ובלבד שלא לבקש במישרין מאתנו את הסיפורים של העולם הזה.

אכן, הסיפור הנושן: שנאה כלפי פנים ונכונות נלהבת לשתף פעולה עם זרים. אולם כשעושה זאת ראש־ממשלת־ישראל, בצורה המבישת את המדינה, הרי זה כבר מוגזם.

•

לפני שבועיים קראתי סיפור על סמל־המשטרה החיפאי שביקש להוכיח לשופט כי אדם מסוים שנאשם בעריקה מאניה ישראלית, הוא פושע מועד לעורך זה הגיש גליון הרשעות קודמות, ובו הרשעה אחת ויחידה: הנאשם נקנס בשנת 1947 בשתי לא"י באשמת הדבקת עתון־הקיר של ההגנה, אשכ.

סיפור קטן, אך אופייני למצב במדינה: מעשה־הגבורה של אתמול הופך יותר יותר לפשע הראוי לעונש.

השבוע התעניינתי בשיטת גיוס הבנות המשרתות בעתודות. מסתבר שבנות ששרתו בצה"ל, שלא השתמטו על אף ההזדמנויות הרבות, נקראות מדי שנה בשנה חזרה לשרות, גם אם התחתנו בינתיים וילדו ילדים. ואילו בנות שהשתמטו, או ששוחררו בגלל נשואין, פטורות לחלוטין. יתכן וצה"ל חושב שהסרה הדרושה להן ההכשרה הדרושה למלא מספרים בטפסים, או לענות בטלפון.

הנה, למשל, המצב בבית־ספר מסויים: כל הגבירות שלא שרתו מעולם יצאו עתה לחופשה, נהנות מן האויר הצח של שפת־הים. המורות המסכנות שמילאו בשעתו את חובתן, מפסידות את החופשה השנתית המיוחלת, הדרושה להם כל כך אחרי עשרת חדשי הוראה מפרכים. תחת זאת מתיצבות הן בוקר בוקר במשרד, מעתיקות ניירות.

דומני שגם זה אופייני במקצת. לפרס ראוי רק זה היודע להסתדר.

שמי מפנקי

מכתבים

19 (רשימות) מי יודע?

אמר בן־גוריון: "כל ימי לא־יחזור רק נלחמתי, — כי רי בפיצול הממאיר! צריך להשאיר רק חמש הרשימות של מפא"י!"

רות מלחי, טבריה

חרם כנוש־חלב

תושבי כפר ברעם מודיעים לשלטונות ישראל ולדעת־הקהל בארץ כי החרימו את המחירות לכל סת השלישית. הדבר נעשה כמחאה על נירושם מכפרם שבועיים לאחר שחירורו על־ידי צה"ל. נישופם מאמותיהם באמתלת בחתון והריסת בפרם חמש שנים לאחר מכן.

כן מביעים מנושלי ברעם את מחאתם על היחס העויון מצד המשטרה המעכלת את משטלייהם הרלים, מאחר שאין באפשרותם לשאת בנטל המסים למיניהם. הבאמת נמצאים אנו במדינה דימוקראטית?

חמישה תושבי ברעם, גוש־חלב

החושי המנומר

הכל אני מבין, מלבד דבר אחד: איך יכול היה אדם חזק כמו מרדכי נמיר לתת את ידו לאיש כמו חושי, אויבו המושבע, עוכר מפא"י, האדם שכל שאיפתו היא לחסל את נמיר ורעיו? איך אתם מסבירים את זה?

יואל דרוקר, חיפה

היחליף חושי עורו, ונמיר חברבורותיו?

הופתעתי מהתערותיכם על אודות הקונסול אהרון רוזנפלד בכתבתכם „אבא חושי, אבו זיד ושות'" (העולם הזה 926). בכל השנים הייתי בוש לנוכח נזל הרכוש הערבי ועד כמה שידוע לי גם אתם התנגדתם בעבר לשוד הרכוש הערבי. וכשקרה וערבי מינה יהודי כבא־כוחו ויהודי זה מצליח לשמור עליו — אתם מרימים קול צעקה!

ג. אלון, חיפה

באזהה שנטל בזמנו חלק פעיל בקרב על חיפה, נדהמתי מקוראי בהעולם הזה (926) כי הכספים שנמצאו בשעת שהרור חיפה, בסך מאה אלף לירות פלשתינאיות, הועברו לארצות־הברית והושמו שם, וכי העניין יידוע לראשי המדינה.

הנני יכול לציין בסיפוק שבתוך הסכום הנ"ל נכללה בונדאי המשכורת שלי בהנגה המורת אותו חודש נוריי (אפריל 1948). שלא שולמה לי עד היום, בסך שתי לירות פלשתינאיות, שעם העברתן לארצות־הברית הפכו ל־10—8 דולר.

מכיוון שלדעתי אין ארצות־הברית זקוקה להשקעות ישראליות, הריני תורם את הסכום הזה למשרד האוצר, לשם רכישת כתשיר־האזנה קטן וחדיש, בנוסך חפיסת סיגריות או קופסת סבון שיועבר ארצה למען בנין המדינה ולחיזוק הדיפלומאטיה הישראלית.

מ"כ בגדוד לשעבר, חיפה

...העובדות כי בארי ניהל את חקירת אסתטל תוך עיוותים, כי מקבלי פקודה זו לא ירו בעצמם, וכן מסירת העובדות על־ידי העולם הזה באהדה ובשלוות־נפש — כל אלה מעידים עד כמה חזקה עדיין הנטייה לפאדיזם ואלימות בדפוסי־חשבה הישראלי. אלו הן תופעות הנרעות מכל שתיתות, ויש לבערן מיד, ללא מורא וללא משוא־פנים...

א. מ. שאול, ירושלים

ד"ר קרנבך

בדרך מקרה נזדמנה לידי חוברת העולם הזה (566) מלפני שבע שנים בדיוק. תוך כדי דפדוף נתקלתי בכתבה בה נאמר, בין השאר: „ורק שלושה אנשים ירעו בימים ההם מי היה מחבר הטכסטים בקול־ישראל (של תנועת המרי): משה סנה — כתב"א כ"ץ — ומחבר הטכסטים עצמו. היה זה ד"ר עזריאל קרליבך"...

ובכן, רבותי, כאן מתברר כאילו אתם הנכם איפכא מסתברא. עם הופעת כתבתכם „המקצוע: נבל", המכונת לקרליבך... אמנם עורכו של העולם הזה דאז היה אורי קיסרי, אולם למרות הילופי־הנברא במערכת נשאר העיתון אותו עיתון...

קרונפלד מרדכי, תל־אביב

הרשימה הנדונה, שנכתבה בידי ידידו של הד"ר קרליבך לפני כינון המערכת הנוכחית, אינה מתאימה לאמת. כל התוכניות החשובות באותו קול־ישראל חוברו בידי משה סנה וישראל גלילי. לפי עדותם של הנוגעים בדבר, אין שום אמת בטענה כאילו היה לד"ר קרליבך חלק כלשהו בעיצוב דמות התחנה במחתרת.

...האם אין כבר במה למלא את העיתון אלא בתמונתו של ד"ר קרליבך? הריני מצהיר בזה שאעדיף כתם לבן. התמונה כבר מופיעה בסיוט לילה...

א. א. תל־אביב

...אני פונה בזה למצפון האם שבכם: אנא, הפסיקו כבר לעצבן אותנו עם התמונה המפורסמת של ד"ר קרליבך!

משה לזר, כפר אתא

יש נאצר ויש דיין

נדהמתי לראות בבחירון העולם הזה (928) תצלום משותף של גמאל עבד אל־נאצר ומשה

פנישת דיין־נאצר

דיין לא ידעתי בכלל שהשניים נפגשו אי־פעם. מתי זה היה? מי יזם את הפגישה?

חנה בראון, בנימינה

עורכת־התבנית של העולם הזה, היא שהר־כיבה את ראשו של רב־אלוף משה דיין על גופו של רמטכ"ל הצבא המצרי, העומד בתמונה ליד סגן־אלוף גמאל עבד אל־נאצר, בשעת מיסדר.

טביחה במי חירקון

מעשה במפלגת שלטון
ששופט לה הנחיל בזיון,
היא התליטה לרחוץ
בקרמים הבוץ —
לא הכפיקו כל מי החירקון!

ישראל קלר, רמלה

QUI PRO QUO

חברי מערכת העולם הזה ערכו ביקור בכיתי. שוחחנו על רשימה י"ר, (העולם הזה 928) שהם המליצו עליה מאד, ושהיתה זאת הפעם הראשונה ששמעתי על אודותיה. באותו מעמד נכחו בביתי גם אורחים אחרים שהשתתפו גם הם בשיחה על נושא זה. וכבורתי שנפלה טעות QUI PRO QUO ובתוצאה ממנה ייחס לי כתבכם דברים ששמע מפי אורחי.

י. רוזנטול, תל־אביב

ERRARE HUMANUM EST

אמחות במכונית פרטית

עקרת־בית נאה בחרתם לכתבה ולתמונת השער בהעולם הזה (926). כשכנה של „עקרת־הבית" המצליחה מציע אני לכם, לשם השלמת דמותה של האם הישראלית, לסור לעקרת־בית הנרה שנים — שלושה בתים בכמוך לעזה מכנם, ולהקדיש גם לה מקום בעתונכם.

עקרת־הבית המוצעת אמנם אינה מוצאת את הזמן הדרוש למשקי־טנים. אולם היא יושבת ליד מכונת התפירה ותופרת, מאחר שילדיה אינם מקבלים חליפות קאובוי מהאופנה האחרונה, ועליה לשבת ולתפור ממש ולא לצורכי צילום בלבד. את כבסיה כובסת היא במו ידיה. מאחר שאין לה מכונת כביסה, והיא תולה בכבסים רטובים, ולא יבשים, כפי שעושה עדה בהמונה.

את הדרך לשוק זוכרת היא היטב. למרות שאין לה עזרת (לעדה יש שלוש עזרות ולא אחת!) משרתת היא את בני ביתה 'בשמחה, ואינה חיה את חיי ההולילות של עדה...

אברהם בן־יוסף, פתח־תקוה

...לעג לאותן האמהות שאין להן עזרת, חמישה חדרים וכל אותה נוחיות, ובכל זאת אוהבות להרוא את העולם הזה...

בשם אמהות אלה מ. מ. דן, קרית־ביאליק

...לעג מר לכל אם! מסתבר שאפשר לחיות בשיש מכונית, מטבח חשמלי, תקציב שמן ועוזרת שוודאי השאירה את ילדיה והלכה לעבוד למענם...

אלי ארן, פתח־תקוה

...אילו היה לי בית בן חמישה חדרים, מכונית פרטית, עוזרת, שלושה ילדים והייתי בת 30, האמינו לי שהייתי גם אני יוצאת כיצד לחיות!

אסתר בן־צור, באר־שבע

אמי נידלה, ברוך השם, מספר ילדים העולה על פי שנים מאלה של עדה מכנם. היא עשתה זאת בלי מכונית, בלי עוזרת, בלי כל ההקלות הנהדרות הנראות במטבחה של הגברת מכנם; ובכל זאת מצאה פנאי לשמוע את הבעיות של ילדיה, לראות את הארץ ולהיות אשה מתקדמת. אמנם לא שיחקה טניס אף פעם אחת במשך שנות נשואיה, אף לא לפני כן.

כרמלה פרץ, ירושלים

מעולם לא רציתי כפי שקרה לי בקוראי את מכתבה של ד"ר ליזה קורט בקשר לכתבה „האם האמהות היא הסוף" (העולם הזה 926). דעתה כי „ריבוי ילדים נורם להפרעה רצינית בחינוי הפרטיים" מראה על אנואיזם קיצוני. שלושה ילדי, למשל, אינם מפריעים לחיי הפרטיים, אלא נותנים לי חוויה חברותית יומיומית. משפטה האחרון: „מספיק גם ילד אחד כדי לקיים את המשך האומה" מזכיר חוסר בקיאות בחשבון.

אביבה סגל, חיפה

קפטנר ושות'

„...האמנו כי המחנכים שלנו נתנו לנו חינוך בריא, נחון בכטחון עצמי ובשיפוט כן. לפתע נהרם כל המנדל. מחנכינו הפכו למשתפי־פעולה, לשקרנים ולמטשטשים בכוונה ובזדון. חשבנו כי יש להפקיע את פעולתו הציבורית של שרת וכי יש להעמיד את קפטנר לדין, אולם מה שמתגלה בימים האחרונים מניח את הרשימה עד שהיא מניעה לעורך הראשי. אנו, הנוער הצעיר, חובעים לדעת את כל האמת בפרשות אלה, עם כל הכאב שכרוך, ולא רק מפרסומי עיתון או פלי־טת־פה של נואם כלשהו, אלא מעל במה משפטית ציבורית.

קבוצת חניכים צעירים, ירושלים

כשבוע־מלחמה לשעבר, שהיה גם כמתנה־הריכוז טרזינשטאט, התבישתי לקרוא בעיתון ישראלי מכובד סדרת מאמרים ארוכים על משפט קסטנר. אי אפשר להגן על ד"ר קסטנר בטענות מאד לא מתקבלות על הדעת כי הקדים אינם זוכרים את השואה שעברה עליהם, בעוד אלפי עדים ניצולי המחנות עשויים לספר עוד יותר ממה שנאמר לפני כמה־משפטי. במדינות אחרות, ששילמו בפחות קרבנות מאיתנו, היו משלימים משפט כזה מכבר!

מ. פוטוצקי, תל־אביב

הדמויות המתובכו באפיזה מסביב למפלצת המזדקרת... פה ושם נשמע דיבור מתלחש, כאילו חזרו ימי המחתרת אשר מתח לפני לידתם של רוב הנוכחים... קול עמום החל מונה... עשר... שמונה... שש... ארבע... שתי דקות עד לרגע הגורלי — המראת הכלי שנועד להכריע את גורלו של דור.

קליע מונחה עשר

קרא את הכתבה המסעירה בנית השלישית בסידרה פו־קחת־העיניים. ומעוררת־המחשבה, המבקשה דרך ל־עתיד המדינה בעוד 20 שנה.

זה קרה ב־1975